

Núm. 12. Maig 2024

Vine a la pròxima trobada pagesa i a la demostració de maquinària per a cultius extensius

PLAANUAL 2024
DE TRANSFERÈNCIA TECNOLÒGICA

Agricultura del sòl viu: intercanvi d'experiències en cultius extensius

Jornada tècnica
Alfarràs, dijous 30 de maig de 2024

Presentació

L'any passat es van començar a fer una sèrie de trobades pageses al voltant de l'agricultura del sòl viu. La jornada és la continuació d'aquest seguit de trobades per a promoure la Xarxa de l'Agricultura del Sòl Viu. Té l'objectiu d'empendre la pagesia, que n'ha de ser el motor ja que disposa de l'experiència, l'expertesa i la saviesa necessàries per a la recuperació de l'agronomia, que sumat al suport tècnic i a les tècniques innovadores permetri multiplicar els resultats i els referents a nivell territorial. A més a més, la trobada completarà la jornada de demostració de maquinària per a cultius herbacis regeneratius que es farà durant el matí a la finca de Tornerbera.

Lloc de realització

Escola Agrària d'Alfarràs
Pla. El Sòl viu
25120 Alfarràs

Inscripcions

A través de RuralCat: [inscripcions](#)
Per a més informació:
Joana Amador
Tel.: 938.749.060
A/e: cc.ogania.manresa@gencat.cat

Programa

- 15.30 h **Presentació de la trobada**
M. Rosa Cortés, Directora de l'Escola Agrària d'Alfarràs
Neus Vinyals, Formadora i assessora de l'Era, Espai de Recursos Agroecològics
- 15.40 h **Com afrontar la compactació dels nostres sòls**
Josep Ramon Sainz de la Maza, Enginyer agrònom a GeaOrgànica, assessora per l'Agricultura Regenerativa i el maneig holístic
Neus Vinyals Grau, Formadora i assessora de l'Era, Espai de Recursos Agroecològics
- 16.20 h **Sembradores de sembra directa, com triar la nostra**
Roger Rabés, Especialista en sembra directa i pasturatge regeneratiu
- 17.00 h **Intercanvi entre regles i separàncies satisfactòries. Com adaptar-se a les noves realitats**
Gemma Comella, Tècnica especialista en agricultura del sòl viu
- 18.30 h **Cloenda de la jornada**

Col·laboració

EA d'Alfarràs

Organització

Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

EA de Manresa

PLAANUAL 2024
DE TRANSFERÈNCIA TECNOLÒGICA

Demostració de maquinària per a cultius extensius regeneratius

Jornada tècnica
Lleida, dijous 30 de maig de 2024

Programa

- 9.45 h **Registre d'assistents**
- 10.00 h **Presentació de la jornada**
• Per què utilitzem aquesta maquinària per regenerar els nostres sòls?
Josep Ramon Sainz de la Maza, Enginyer agrònom a GeaOrgànica, assessora per l'Agricultura Regenerativa i el maneig holístic
• Projecte banc de maquinària compartida impulsat per l'ADV
Josep Vía, ADV Ecològica de Ponent
- 10.30 h **Demostració de sembradores de sembra directa**
Susseeder, Agrisem, John Deere
- 11.00 h **Demostració de descompactadors de sòl**
HE-VA, Jympa
- 11.30 h **Demostració d'arada Yeomans**
Famar S.L.
- 12.00 h **Demostració de corró laminat**
Rinne roller (HE-VA), Maxicut doble out (Gaher) i Corró suspès amb eodilles (Gaher)
- 12.30 h **Desherbadors**
Grada de pues flexibles Hatzenbichler, desherbador d'estrella Jympa

Col·laboració

Organització

Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

EA de Manresa

Volem veure en directe com funciona la nova maquinària que pot ser d'utilitat per a l'agricultura d'extensius en sòl viu. Per això, estem organitzant una nova trobada pagesa amb demostració de maquinària agrícola a Lleida.

Es tracta de dues jornades PATT que es celebren el mateix dia per facilitar l'assistència però que requereixen de doble inscripció.

Dijous, 30 de maig

Recorda que l'assistència és gratuïta

MATÍ A LA FINCA TORRE RIBERA:

Demostració de maquinària d'extensius

- sembradora de sembra directa
- descompactadors
- corró laminat o roller crimper
- arada Yeomans
- desherbadors

També podrem conèixer de primera mà el projecte de banc de maquinària compartida impulsat per l'ADV Ecològica de Ponent.

Dinar opcional a l'Escola Agrària d'Alfarràs i continuem:

TARDA A L'ESCOLA AGRÀRIA D'ALFARRÀS

Trobada pagesa per compartir inquietuds en relació amb les sembradores de sembra directa i altra maquinària.

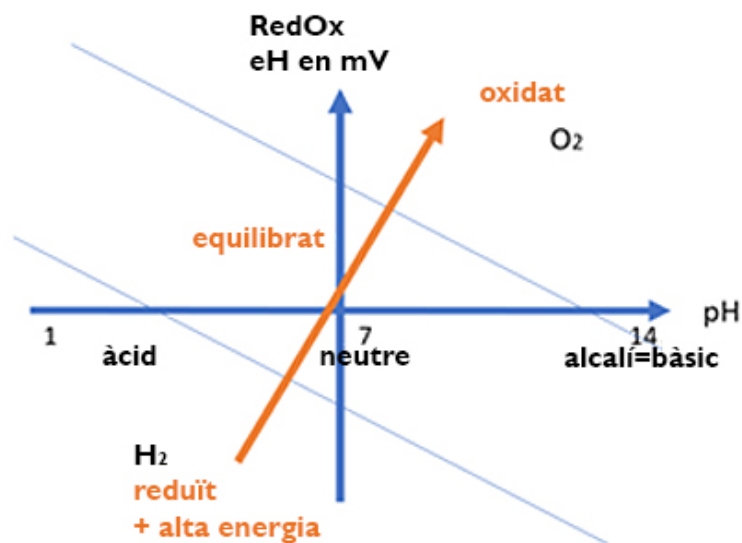
- Què hi ha al mercat?
- Com triem una màquina que ens vagi bé en les nostres condicions?
- Què hem de tenir en compte segons els cultius que fem?
- Com estan en els preus?

Totes les INSCRIPCIONS a la pàgina de l'Escola Agrària de Manresa

<https://agora.xtec.cat/ecamanresa/jornades-tecniques/jornades-tecniques-2024/>

Acidificació de la rizosfera i introducció al redox (potencial d'òxid-reducció)

Ja hem fet esment en butlletins anteriors de la importància que té el pH del sòl i el pH de la rizosfera (zona de contacte del sòl amb la superfície de les arrels) en l'absorció de nutrients per part de la planta. I també hem parlat de la importància que té una bona nutrició de la planta en la seva salut, la qual cosa ens fa estalviar molts fungicides i insecticides. Doncs bé, en aquest article intentarem aclarir els conceptes esmentats i n'introduïrem un de nou: el redox.

El primer a entendre és que les plantes **absorbeixen millor els nutrients** quan la terra i la rizosfera (la zona de contacte del sòl amb les arrels) es troba en un **pH d'entre 5 i 6,5**; és a dir un ph lleugerament àcid. Però la majoria de sòls agrícoles de Catalunya tenen un ph bàsic o alcalí, cosa que dificulta aquesta absorció.

Cada vegada que treballem el sòl (ni que sigui de manera superficial), l'entrada d'oxigen afavoreix una mineralització ràpida de la matèria orgànica del sòl, perquè el carboni i el nitrogen del sòl es combinen amb l'oxigen i produeixen nitrats i CO₂. Aquesta reacció **dificulta l'acidificació del pH de les arrels i, per tant, la millor absorció de nutrients**. El procés també té a veure amb el redox, que explicarem més endavant; primer acabarem de veure la importància del pH.

Se sap que **les lleguminoses produeixen amoníac (NH₃) dins els nòduls de les seves arrels, la qual cosa els confereix un pH radicular d'entre 4 i 5 (àcid)**. En canvi, el pH radicular de les gramínies i altres plantes que tampoc són capaces d'assimilar el nitrogen (N) aeri, varia en funció de la forma de nitrogen absorbit.

És a dir, el pH de les arrels canvia segons la forma de nitrogen que els aportem.

[Clica per saber com el tipus de fertilització condiona el pH i l'absorció de nutrients](#)

Temps de lectura de l'article complet: 3 minuts

**Compost con biochar:
descubre la fertilización
regenerativa**

LivingChar

CARBÓN VIVO - ESPECIALISTAS EN BIOCHAR

Núria Cuch
Enginyera agrònoma
Agrohomeopatia

+34 635 540 424
www.miralsui.com
nuriacuch@miralsui.com
@nuriacuch.miralsui

Com avaluar la biodiversitat dels sòls

café | PRISMÀTIC

Xavier Domene

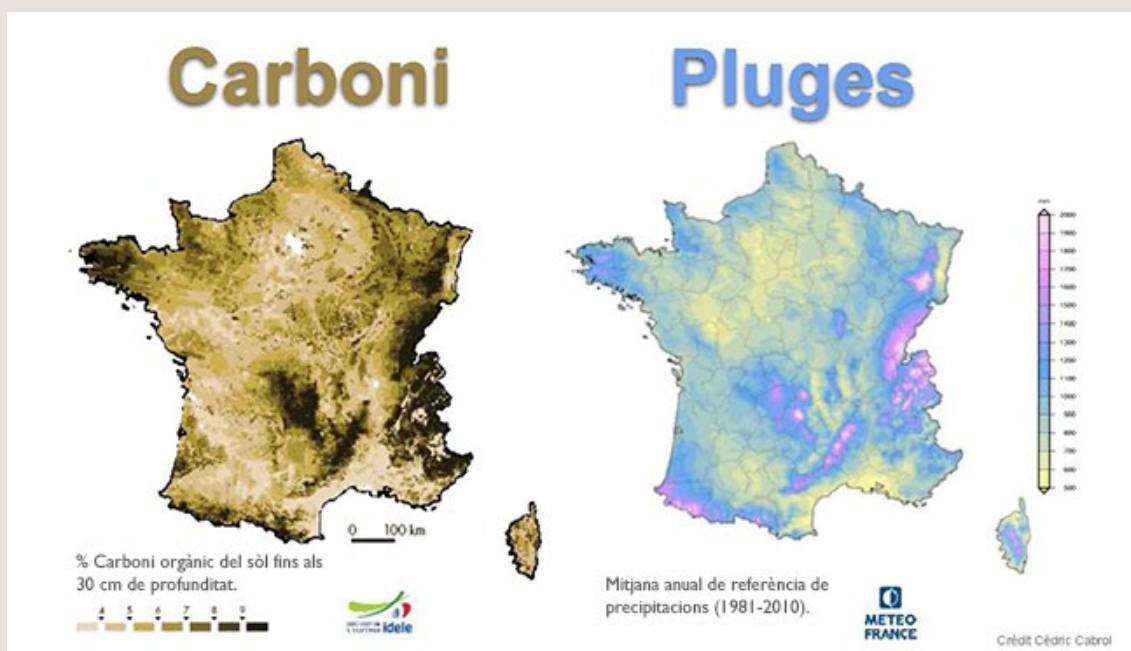
CREAF

Com avaluar la biodiversitat del sòl?

Des de 'El càfè del Prismàtic' ens ofereixen una sessió en línia sobre com s'estan aplicant les noves tecnologies i la innovació en la recerca sobre el sòl i la seva biodiversitat. Ens expliquen què es fa en l'àmbit europeu, que es comença a implementar a Catalunya i els resultats de les primeres investigacions.

Vídeo d'una hora de durada

Cicles hidrològics: gestió de l'aigua i la pluja en l'agricultura mediterrània

Durant els mesos d'hivern i principis de primavera, l'Escola Agrària de Manresa i l'associació L'Era van organitzar un curs sobre cicles hidrològics que ens va deixar algunes pistes per entendre què està passant i, sobretot, per tenir **eines que puguin ajudar a esmoreir aquest dèficit hídric**.

El curs va abordar la temàtica de la crisi climàtica i, sobretot, de l'aigua, des de ben diverses perspectives amb més de **vuit ponents de diferents àmbits**. Vam poder escoltar meteoròlegs, científics, agricultors, emprenedors i altres professionals que ens van permetre conèixer la realitat climàtica en relació amb la seva professió. I és per això que el curs ha esdevingut tan enriquidor. Hem extret algunes de les **idees principals de cada sessió**, i us les compartim en aquest article.

Què hi trobaràs?

LA PREVISIÓ DEL TEMPS AL MÓN RURAL I EL FUTUR DEL CLIMA A CATALUNYA. Eloi Cordoní, meteoròleg del Servei d'Informatius de Catalunya, 3Cat.

SISTEMES DE CAPTACIÓ D'AIGUA DE BOIRA
Vicenç Carabassa, del CREAM

EINES PER A LA GESTIÓ DEL REG. DE LA "A" A LA "Z". Francesc Ferrer, doctor enginyer en biofísica ambiental i en sistemes i eficiència en reg.

LA REGENERACIÓ DELS AGROECOSISTEMES POT CANVIAR EL CLIMA? Cédric Cabrol, agroeco-climatòleg, llicenciat en química, agricultor.

MODELITZACIÓ CLIMÀTICA. COM ADAPTAR ELS NOSTRES CULTIUS AL NOU CLIMA. Jordi Puig, de L'Espigall, assessorament en agroecologia, modelització climàtica i biodiversitat.

PRÀCTIQUES AGRÍCOLES DE MITIGACIÓ I ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC. Konrad Shreiber, agrònom, cofundador de La Vache Heureuse, del'Institut d'Agriculture Durable i de Verre de Terre Production.

EL REPTE DE L'AIGUA I L'AGRICULTURA EN EL CONTEXT DEL CANVI GLOBAL. Annelies Broekman, doctora en agronomia i investigadora del CREAM.

SEMBRAR LA PLUJA. L'AGRICULTURA COM A MOTOR DEL CLIMA. Laurent Dénise, investigador independent en clima, biodiversitat i agricultura.

Llegeix el resum de les idees clau que ens van transmetre

Temps de lectura de l'article complet: 6 minuts

Annelies Broekman: "Catalunya utilitza un 35% més d'aigua de la que tenim"

Annelies Broekman ha vinculat la seva trajectòria professional a l'aigua, la seva gestió i les polítiques que hi incideixen en el context de canvi climàtic. Ara forma part de l'equip d'investigació del Centre de Recerca en Ecologia i Aplicacions Forestals. S'ha format a la Universitat de Saragossa i a la Universitat de Bologna; és membre de la Fundació per a una nova cultura de l'aigua. Avesada a treballar en coordinació amb múltiples organitzacions, ara té en el seu punt de mira la millora d'espais de governança en aquest àmbit i la integració del coneixement científic en la presa de decisions polítiques.

Llegeix l'entrevista

Temps de lectura de l'article complet: 7 minuts

El mestratge de les herbes

Aquesta secció vol afavorir un canvi de mirada sobre la gestió de les arvenses dels nostres camps i entendre el paper que hi fan per poder transformar l'estat dels nostres sòls. La magnífica feina que ha fet Gérard Ducerf -biòleg i pagès- al voltant de les plantes bioindicadores, i els volums que ha publicat, són una porta d'entrada a comprendre l'històric de la parcel·la i com avançar-se a les disfuncions que sovint hi ocorren. El seu coneixement ens dona les claus per reconèixer com les herbes ens revel·len aquestes disfuncions i com treballen per millorar-les. Si vols conèixer l'eina de diagnòsi (en català) o la seva enciclopèdia (en francès), pots demanar aquestes publicacions en aquest [enllaç >>](#)

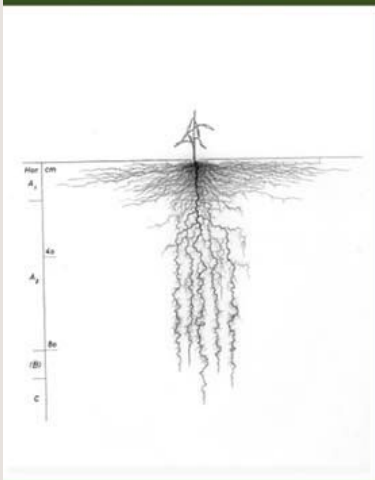
Coniza

Conyza sp. (*Conyza canadensis*,
C. bonariensis i *C. sumatrensis*)

Planta originària de Nord Amèrica habitual als nostres camps

Què ens indica

- Sòls pobres en matèria orgànica i en risc d'erosió
- Compactació de sòls rics en bases (calci, magnesi, potassi, sodi) tant solubles com no solubles.
- Sòls prims, sorrencs o amb poca argila; secs amb un fort estrès hídric.

Com controlar-la:

- Reduir/ suprimir el treball del sòl.
 - Cobertura del sòl amb encoixinats orgànics o cobertes verdes amb plantes d'arrels profundes que ajudin a la descompactació, com el rave mallorquí, la mostassa o l'alfals.
 - Evitar la fertilització mineral a base de nitrats que pugen el pH.
 - Aportar fertilització orgànica que restitueixi el sòl a escala nutritiva i microbiològica. Si és compost d'origen animal que tingui una relació carboni/ nitrogen equilibrada.
- Afavorir petites baixades de pH amb aportacions de sofre elemental a la tardor (màxim 40-50 kg/ha) . Les sèmbrs de crucíferes de flor groga produeixen microbaixades de pH en l'àmbit de rizosfera, gràcies als seus exsudats radiculars que contenen heteròsids sofrats.
 - Si el sòl està molt compactat, el pas d'una descompactadora a màxim 20 centímetres de profunditat serà recomanable, però sempre en bona saó, evitant l'excés d'humitat ja que, si no, es farà l'efecte contrari. Després del pas de la descompactadora, aprofitar i sembrar una coberta i aportar la fertilització orgànica, preferentment a la tardor.
 - Afavorir mecanismes i dissenys de les plantacions que permetin la captació de la rosada.
 - Climatitzar les parcel·les amb vegetació complementària: marges, arbres, agroforesteria, etc.

Referències:

- Gerard Ducerf. *Quadern de plantes bioindicadores* (2015)
- Dibuix de: Lichtenegger, E. (1960)

l'era espai de recursos agroecològics

Fes-te donant ambiental

L'Era promou els assajos i la divulgació en agricultura del sòl viu

DONA A AQUEST PROJECTE

10 €

20 €

50 €

Una altra quantitat

L'agricultura industrial ha comportat un deteriorament dels hàbitats agrícoles, un empobriment del sòl, processos de desertització i agreujament del canvi climàtic.

Per revertir la tendència, necessitem un sector que defensi la biodiversitat, respecti els cicles de l'aigua i treballi per al manteniment d'un sòl viu.

Per això des de l'Associació l'ERA fem assajos que adaptin tècniques innovadores en agricultura a les condicions del nostre país. En fem divulgació a través de trobades professionals, butlletins digitals, la revista Agricultura i un canal de Telegram.

Amb la teva ajuda podrem mantenir els assajos, difondre'n els resultats i preparar protocols vàlids per a la pagesia del nostre país.

Fes un donatiu a través de la pàgina donantambiental.cat i desgrava't fins el 95% de l'import a través de la declaració de renda. Per exemple, si fas una donació de 150 euros, en recuperaràs 142,5.

Col·labora per continuar amb els assajos, la formació i la divulgació

FES-TE DONANT AMBIENTAL I AJUDA A FER CRÉIXER L'AGRICULTURA DEL SÒL VIU!!

[Ajudo l'agricultura del sòl viu](#)

Grup de Telegram: @Agriculturasòlviu

Si t'interessa l'agricultura del sòl viu, suma't al grup de Telegram

[Agricultura del sòl viu.](#)

Vine i comparteix!

Aquest és el butlletí digital mensual de la xarxa pagesa de l'agricultura del sòl viu. Compartim i difonem informacions i activitats vinculades a la millora dels processos agronòmics **per transformar la nostra agricultura i els nostres sòls en fèrtils, productius i resilents als efectes del canvi climàtic.**

Per avançar en aquest sentit, des de l'associació **L'Era** hem creat la nova secció **Esfera**, des d'on impulsem projectes d'intercanvis d'experiències, de demostració i recerca.

Trobaràs els butlletins anteriors a associaciolera.org

Tens informació o experiències per compartir? Escriu-nos a neus@associaciolera.org

Si t'han reenviat aquest butlletí i vols rebre'l directament, [dona't d'alta aquí](#)

Al peu del missatge trobaràs l'enllaç per donar-te de baixa

Butlletí digital publicat per l'associació L'Era

l'era espai de
recursos
agroecològics

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

l'era espai de
recursos
agroecològics

*Si vols donar-te de baixa d'aquest butlletí,
pots fer-ho a través d'aquest [enllaç](#).*